

RUDZKI INFORMATOR SAMORZĄDOWY

Absolutorium, dekretacja, partycypacja społeczna, grant czy operat szacunkowy – z tymi pojęciami można spotkać się w każdym urzędzie. Niestety, obowiązująca terminologia ustawowa, techniczna oraz branżowa, bardzo często staje się problemem mieszkańców podczas załatwiania spraw. Aby funkcjonujący w urzędach język był choć odrobinę bardziej zrozumiały, prezentujemy Państwu rudzki słownik terminologii urzędniczej.

Zrozumieć urzędnika

Absolutorium – uchwała Rady Miasta, akceptująca wykonanie budżetu przez prezydenta miasta za dany rok.

Akta sprawy – cała dokumentacja, niezależnie od jej formy, która była, jest lub może być ważna przy rozpatrywaniu i załatwianiu danej sprawy.

Beneficjent – człowiek, instytucja, firma lub inna placówka, która składa wniosek o dofinansowanie i realizuje projekty finansowane ze środków pochodzących np. z budżetu państwa czy Unii Europejskiej na podstawie otrzymanej decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu.

BOM – Biuro Obsługi Mieszkańców w Urzędzie Miasta. To tutaj można złożyć dokumenty przy załatwianiu spraw urzędowych, pobrać druk lub zasięgnąć informacji. Biuro Obsługi Mieszkańców znajduje się na parterze budynku Urzędu Miasta Ruda Śląska przy pl. Jana Pawła II 6.

Budżet miasta – roczny rozkład dochodów, wydatków oraz przychodów i rozchodów miasta przyjmowany w formie uchwały Rady Miasta. Stanowi podstawę gospodarki finansowej miasta.

Budżet obywatelski – wydzielona część budżetu miasta przeznaczona na realizację inwestycji zgłaszanych przez mieszkańców.

Budżet zadaniowy – podział budżetu miasta na zadania, które mają być realizowane w ciągu danego roku.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach – pozwolenie potrzebne do wykonywania różnego rodzaju prac, które mogłyby w jakiś sposób oddziaływać na środowisko. Jest to np. budowa drogi powyżej 1 km, budowa instalacji do unieszkodliwiania odpadów,

budowa punktów zbierania złomu. Decyzja ma za zadanie tak wpłynąć na planowane przedsięwzięcie, aby jego realizacja nie pogorszyła stanu środowiska.

Deklaracja śmieciowa – oświadczenie, w którym mieszkańiec miasta zobowiązuje się do zapłacenia opłaty za wywóz odpadów komunalnych. Składają ją właściciele, zarządcy lub użytkownicy nieruchomości.

Dekretacja – notatka znajdująca się na piśmie lub dołączona do niego. Podaje ona np., jaki pracownik, biuro lub wydziały zostały wyznaczone do załatwienia danej sprawy. Dokument ten może zawierać pewne instrukcje co do sposobu załatwienia sprawy oraz terminu.

Dochody miasta – stanowią je dochody majątkowe i bieżące. Dochody majątkowe to dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, a także dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Dochody bieżące są to pozostałe dochody, m.in. pieniądze pochodzące z podatków i opłat lokalnych płaconych przez mieszkańców, dotacje i subwencje, które otrzymuje miasto oraz środki finansowe pochodzące z innych źródeł.

Dotacja – to inaczej dopłata lub dofinansowanie. Są to pieniądze przekazywane na podstawie ustawy określonej osobie lub instytucji w konkretnych sytuacjach. Są to środki, których się nie zwraca.

Droga publiczna – jest to np. droga gminna, powiatowa, wojewódzka, krajowa, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem.

Droga wewnętrzna – termin określający drogi, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów. Nie są to jednak drogi publiczne. Budowa, przebudowa, remont, utrzymanie, ochrona, oznakowanie oraz zarządzanie tymi drogami należy do zarządcy terenu lub jego właściciela.

ePUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej. Jest to ogólnopolski serwis służący do komunikowania się obywateli z urzędami takimi jak Urząd Skarbowy czy ZUS. By w pełni korzystać z tej platformy potrzebny jest indywidualny podpis elektroniczny ePUAP.

Ewidencja gruntów i budynków – to zbiór informacji o działkach, budynkach oraz lokalach mieszkalnych i niemieszkalnych. Z tego spisu można dowiedzieć się np. o powierzchni działek lub o numerach ksiąg wieczystych. W odniesieniu do budynków, w ewidencji można znaleźć informacje dotyczące np. ich położenia, przeznaczenia i ogólnych danych technicznych. Natomiast, jeśli chodzi o lokale mieszkalne i niemieszkalne, to w spisie tym znajdują się dane na temat położenia tych lokali, wielkości oraz funkcji, jaką spełniają. W ewidencji gruntów i budynków są również informacje dotyczące właścicieli lub zarządców gruntów, budynków, lokali.

Fundusz remontowy – kwota przeznaczona na utrzymanie nieruchomości wspólnej (np. klatki schodowej, dachu, komina, czy domofonu). Jest ona wpłacana co miesiąc przez członków wspólnoty mieszkaniowej nieruchomości i przeznaczana na wykonanie remontów.

Grant – wsparcie finansowe lub pozafinansowe dla danej osoby lub instytucji po to, aby mogła zrealizować jakiś projekt (np. artystyczny, naukowy, społeczny). Grant może zostać przyznany np. przez: prezydenta państwa, rząd, samorząd, organizację międzynarodową, uczelnię, stowarzyszenie.

Impreza masowa – impreza kulturalno-rozrywkowa lub sportowa z udziałem co najmniej tysiąca osób.

Informacja niejawna – informacja, która powinna być tajna. Jej bezprawne ujawnienie może zaszkodzić interesom państwa lub miasta.

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy – rejestr prowadzony przez sądy rejonowe. W spisie tym obowiązkowo muszą znaleźć się różnego przedsiębiorstwa, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, fundacje, publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz dłużnicy niewypłacalni.

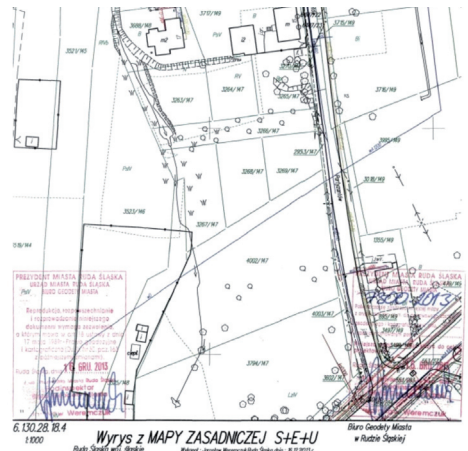
Księgi wieczyste – spis, z którego można się dowiedzieć np. do kogo należy dana nieruchomość. Rejestr ten pozwala ustalić, komu i jakie przysługują prawa do danej nieruchomości (terenu lub budynku). Księgi wieczyste są prowadzone przez wydziały ksiąg wieczystych w sądach rejonowych w miejscowościach, gdzie dane nieruchomości się znajdują.

Lokal socjalny – jest to lokal przeznaczony do zamieszkania. Lokal ten może być o obniżonym standardzie np. z toaletą na klatce schodowej. Powierzchnia pokoi w takim lokalu, przypadająca na jedną osobę, nie może być mniejsza niż 5 m². W przypadku osoby, która mieszka sama, powierzchnia mieszkalna musi wynosić przynajmniej 10 m².

Mapa do celów projektowych – mapa potrzebna do sporządzenia projektu budowlanego. Jest to mapa zaktualizowana przez uprawnionego geodetę, wzbogacona o treść projektowanych sieci uzbrojenia technicznego terenu, elementy planu zagospodarowania przestrzennego oraz inne dane niezbędne do prawidłowego zaprojektowania inwestycji.

Mapa ewidencyjna – mapa przedstawiająca położenie punktów granicznych działek, przebieg granic działek, granice użytków gruntowych oraz budynki.

Mapa zasadnicza – mapa wydawana przez Biuro Geodety Miasta, która przedstawia rozmieszczenie: obiektów sytuacyjnych w terenie (elementy otoczenia np. drzewa, krzewy), uzbrojenia technicznego terenu oraz elementów ewidencji gruntów i budynków. Mapa zasadnicza może być sporządzona w zależności od potrzeb zamawiającego (mieszkańca, przedsiębiorcy, instytucji itd.).

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego – zespół przedstawicieli służb, inspekcji i straży (Straż Pożarna, Policja, Straż Miejska i inne) powołanych przez prezydenta miasta do działań mających na celu rozwiązanie sytuacji kryzysowej.

Najemca lokalu – jest to osoba używająca lokal na podstawie umowy najmu, która nie jest jego właścicielem.

Niecka bezodpływowa – zagłębienie w terenie, które powstało np. wskutek szkód górniczych. Gromadzą się w nim wody gruntowe, opadowe lub roztopowe. Niecka bezodpływowa nie ma naturalnego odprowadzenia wody do np. rzeki.

Nieruchomość – grunt lub budynek stanowiący własność jednego lub kilku właścicieli, zapisany w jednej księdze wieczystej. Nieruchomość może się składać z jednej, kilku, a nawet kilkunastu działek. Jeden właściciel może mieć kilka nieruchomości, dla których założono różne księgi wieczyste.

Nieruchomość wspólna – stanowi ją grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali. Właścicielowi lokalu przysługuje udział w nieruchomości wspólnej, jako prawo związane z własnością lokalu. Do obowiązków właściciela należy utrzymywanie części wspólnej, czyli np. klatki schodowej.

Odpis skrócony aktu stanu cywilnego – jest to dokument zawierający aktualne dane zawarte w akcie urodzenia: imiona i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona i nazwiska rodowe rodziców. W przypadku odpisu skróconego z aktu małżeństwa: nazwisko noszone po zawarciu małżeństwa. Odpis aktu stanu cywilnego może być także wydany w wersji wielojęzycznej.

Odpis zupełny – jest dokładnym odzwierciedleniem treści aktu stanu cywilnego (np. urodzenia, małżeństwa, zgonu), zawiera też wszystkie zmiany i zapisy.

Operat szacunkowy – opracowanie sporządzone przez rzeczoznawcę majątkowego, w którym określona jest wartość własności lub innych praw do nieruchomości.

Opłata adiacencka – opłata dotycząca nieruchomości, których wartość wzrosła na skutek podziału nieruchomości lub budowy urządzeń technicznych. Opłata adiacencka ustalana jest na podstawie decyzji prezydenta miasta. Wysokość stawki procentowej tej opłaty jest ustalana przez Radę Miasta w drodze uchwały. Opłatę można uiścić jednorazowo lub rozłożyć na raty w ciągu 10 lat.

Opłata planistyczna (renta planistyczna) – opłata, którą należy uiścić, jeżeli w związku ze zmianą w planie miejscowym, wzrosła wartość działki, a właściciel sprzedaje tę nieruchomość lub jej część. Wysokość opłaty jest określana przez Radę Miasta w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Organ – to termin używany przede wszystkim w prawie, administracji i zarządzaniu. Oznacza jakąś osobę lub grupę osób, powołaną do wykonywania określonych zadań. Kompetencje tych osób określają normy zewnętrzne albo wewnętrzne. Np. w przypadku podatków lokalnych w mieście organem podatkowym jest prezydent miasta.

Organizacja Pożytku Publicznego – organizacja pozarządowa, która ma na celu prowadzenie działań na rzecz społeczeństwa. Do OPP należą stowarzyszenia, fundacje, towarzystwa i kluby. Organizacje te muszą zostać wpisane do KRS-u. Status OPP umożliwia otrzymywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, rozliczających się każdego roku z tego podatku. Przykładowe ogólnopolskie OPP to: Polska Akcja Humanitarna, Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych SPES, Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Partycypacja społeczna – inaczej uczestnictwo. To sposób na aktywny udział mieszkańców w wydarzeniach, które ich dotyczą. To możliwość zabierania głosu, uczestniczenia w działaniach i decyzjach. Skupia się na wzajemnym wspieraniu władzy oraz obywateli we wspólnym podejmowaniu decyzji.

Pas drogowy – wydzielony liniami granicznymi (granicami działek) grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne, związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu drogowego.

Pismo – pisemna forma wypowiedzi urzędu, instytucji lub osoby fizycznej w celu załatwienia określonej sprawy.

Podpis elektroniczny – dane w postaci elektronicznej. Służą one wraz z innymi danymi, do których zo-

stały dołączone, do identyfikacji osoby składającej podpis elektroniczny.

Pozwolenie wodnoprawne – to rodzaj decyzji administracyjnej, zezwalającej na korzystanie z wód i wykonanie urządzeń wodnych, a także innych działań mogących mieć wpływ na stan wód. Pozwolenie to jest wydawane przez starostwo powiatowe, w przypadku Rudy Śląskiej przez Urząd Miasta.

Prześwietlenie drzew – usunięcie części gałęzi ze środka korony drzew powodujące jej rozrzedzenie. Zabieg ten jest korzystny dla kondycji drzewa oraz pozwala doświetlić pomieszczenia.

Przychód miasta – są to środki finansowe, które miasto musi spłacić w określonym terminie, np. pożyczki i kredyty.

Rewitalizacja – działania prowadzone wspólnie przez władze samorządowe, społeczność lokalną i innych uczestników, których celem jest przeciwdziałanie degradacji przestrzeni miejskiej oraz zjawiskom kryzysowym. To także pobudzanie rozwoju poprzez wzrost aktywności społecznej i gospodarczej, poprawę środowiska zamieszkania oraz ochronę dziedzictwa narodowego. Rewitalizacja obejmuje działania zarówno o charakterze społecznym jak i infrastrukturalnym.

Rozchód miasta – to spłaty zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych papierów wartościowych.

SEKAP – System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej Województwa Śląskiego. System umożliwia elektroniczną korespondencję z urzędem oraz załatwienie części spraw. Do pełnego wykorzystania platformy SEKAP, konieczne jest posiadanie podpisu elektronicznego SEKAP. Można go uzyskać w Biurze Obsługi Mieszkańców Urzędu Miasta.

Specyfikacja techniczna – dokument zawierający w szczególności zbiory wymagań, które są niezbędne do określenia standardu i jakości wykonania robót, w zakresie sposobu wykonania robót budowlanych, właściwości wyrobów budowlanych oraz oceny prawidłowości wykonania poszczególnych robót.

Spoleczna Komisja Mieszkaniowa – opiniuje i kontroluje kwestie związane ze sprawami mieszkaniowymi. Składa się z pięciu członków. Zajmuje się m.in. opiniowaniem wniosków o mieszkania poza ustaloną na liście kolejnością, a także kontrolowaniem realizacji list osób ubiegających się o otrzymanie lokali mieszkalnych i socjalnych.

Stowarzyszenie – organizacja społeczna powoływana przez grupę osób, które mają wspólne cele lub zainteresowania. To zrzeczenie dobrowolne, samorządne i trwałe o charakterze niezarobkowym. Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, program działania i struktury organizacyjne.

Strategia Rozwoju Miasta – dokument, który wyznacza kierunki rozwoju miasta. Pokazuje, jak dane miasto ma wyglądać w przyszłości.

Subwencja – bezzwrotna pomoc finansowa, udzielana przez państwo ze środków budżetowych np. jednostkom samorządu terytorialnego w celu wsparcia ich działalności, np. subwencja oświatowa na utrzymanie placówek oświatowych.

Termomodernizacja – ogół prac budowlanych przy budynkach, które prowadzą do ograniczenia zużycia energii oraz zmniejszenia zapotrzebowania na nią. Do działań najczęściej prowadzonych w ramach termomodernizacji można zaliczyć: wykonanie ocieplenia zewnętrznego ścian i stropów budynków, wymianę stolarki okiennej oraz wymianę lub modernizację systemów grzewczych.

Umowa dzierżawy – polega na udostępnieniu przez jedną osobę, czyli wydzierżawiającego innej osobie, czyli dzierżawcy, prawa (np. autorskiego) lub rzeczy (nieruchomości lub rzeczy ruchomej) na czas nieokreślony lub określony. Przedmiotem dzierżawy może być tylko prawo lub rzecz przynosząca pożytek (dochody pieniężne lub niepieniężne). Przez czas dzierżawy dzierżawca płaci wydzierżawiającemu czynsz.

Umowa najmu – umowa, w której wynajmujący zobowiązuje się oddać przedmiot najmu np. mieszkanie do używania innej osobie, czyli najemcy, na czas oznaczony lub nieoznaczony. W zamian najemca płaci czynsz. W odróżnieniu do dzierżawy, najemca nie może czerpać pożytków z wynajmu.

Uzbrojenie techniczne terenu – wszelkiego rodzaju przewody i urządzenia służące do przesyłu wody, prądu, sygnałów teletechnicznych, gazów, ścieków czy ciepła. Do uzbrojenia technicznego terenu zalicza się również budowle podziemne, takie jak przejścia podziemne, parkingi, zbiorniki.

Użyczenie – jest to oddanie do bezpłatnego używania na czas oznaczony lub nieoznaczony rzeczy (np. lokalu użytkowego).

Użytkowanie wieczyste – prawo dysponowania nieruchomościami należącymi do państwa lub jednostek samorządu terytorialnego (gminy). Użytkowanie wieczyste ustanawia się na okres od 40 do 99 lat. Za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste pobiera się pierwszą opłatę i opłaty roczne. Stawka procentowa pierwszej opłaty wynosi 25 % ceny nieruchomości gruntowej. Wysokość stawek procentowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego jest uzależniona od określonego w umowie celu, na jaki nieruchomość gruntowa została oddana.

Wiatrołom – drzewa połamane przez silny wiatr.

Wiatrował – drzewo wyrwane z korzeniami i powalone przez wiatr.

Wieloletnia prognoza finansowa – prognoza finansów miasta na okres wielu lat. Powinna ona uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową w dłuższym okresie czasu. Prognoza obejmuje okres co najmniej czterech kolejnych lat następujących po sobie.

Wpust uliczny – studzienka ściekowa przykryta żeliwną lub betonową, prostokątną kratą z otworami. Jest zabudowana w jezdni zazwyczaj przy krawężniku i służy do zbierania wody deszczowej z ulicy.

Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości – to wszyscy właściciele, których lokale wchodzi w skład określonej nieruchomości. Powstaje ona w momencie, kiedy przynajmniej jeden lokal w budynku mieszkalnym zostanie wykupiony. Z chwilą utworzenia się takiej wspólnoty zostaje nadany jej REGON i NIP.

Wydatki miasta – stanowią je wydatki majątkowe i bieżące. Wydatki majątkowe, inaczej inwestycyjne, przeznaczone są na finansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji. Są to również wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego. Wydatki bieżące to pozostałe wydatki, m.in. na dotacje udzielane przez miasto, wynagrodzenia, zasiłki i zapomogi, zakupy towarów i usług oraz pozostałe wydatki miasta.

Wywłaszczenie nieruchomości – pozbawienie albo ograniczenie prawa własności, prawa użytkowania wieczystego lub innego prawa rzeczowego do nieruchomości.

Zajęcie pasa drogowego – każda czynność związana z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg wymagająca zezwolenia zarządcy drogi. Jest to między innymi prowadzenie robót w pasie drogowym, umieszczenie obiektu lub urządzenia (np. przyłącza wodociągowego, kanalizacyjnego, itp.), umieszczenie reklamy.

Zarządca nieruchomości – podmiot zajmujący się prowadzeniem spraw administracyjnych, eksploatacyjnych, księgowych, technicznych związanych z funkcjonowaniem budynków mieszkalnych i użytkowych. W przypadku budynków komunalnych jest to Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o. (spółka stanowiąca w 100% własność gminy Miasta Ruda Śląska). Wspólnoty mieszkaniowe same podejmują decyzję o wyborze zarządcy.

Zarządca drogi – zarządcą dróg krajowych jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, dróg wojewódzkich – zarząd województwa, powiatowych – zarząd powiatu, zaś gminnych – wójt, burmistrz lub prezydent.

Zaświadczenie zdolności prawnej – zaświadczenie, jakie wydaje kierownik Urzędu Stanu Cywilnego obywatelowi polskiemu w celu zawarcia małżeństwa za granicą.

Zjazd – bezpośrednie połączenie drogi publicznej z nieruchomością położoną przy niej. Za budowę, przebudowę i remont zjazdu odpowiada właściciel lub osoba korzystająca z terenu przyległego do drogi. Do wykonania zjazdu potrzebna jest zgoda zarządcy drogi.